

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillelmi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn festiuitatib[us] sanctoru[m] Me[n]sis iann.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A **E**t in ore eorum non est inuentum menda. Nam pueri isti hereditate fidei non loquuntur sed moriendo confessi sunt. **S**ine macula sunt ante thronum dei. nam macula peccati originalis purgata fuit morte sui

Et cecidit. id est verberibus et flagellis. **I**n discipulos domini. contra credentes in deum qui tunc dicebantur discipuli: quia nondum nominabantur christiani. **A**ccessit ad principem sacerdotum.

Postilla

Paulus autem adhuc spiritus mundi. et cetera. Ante initium illius epistolae scribit sanctus Lucas: quod discipuli qui erant dispersi post lapidationem sancti Stephani perambulabant euangelizantes verbum dei. Philippus autem descendens in ciuitatem Samariam predicabat illis christum. Interebat autem turba his quae a Philippo dicebantur: unanimiter audientes et videntes signa quae faciebat. Multi enim eorum qui habebant spiritus imundos: id est diabolos clamantes voce magis eribant: multi autem paralytici et claudi curati sunt. Factum est ergo magnum gaudium in illa ciuitate. Tunc postmodum sequitur epistola hominibus dierna. **P**aulus autem adhuc spirans. Lyra. id est ex vehementi spiritu ignem persecutiosis in se accendens et in alijs contra ecclesiam. **A**d inuersionem. in vobis iniuriosis.

Primi fructus: nam in primitiua ecclesia frequenter martyres habebant sancti. **E**x hominibus primitiue deo et agno. **E**t in ore eorum non est inuentum menda. **S**ine macula enim sunt ante thronum dei.

In Conuersione sancti Pauli apoli. Actus. ix. a in principio.

Paulus autem adhuc spirans mundum. **E**t cecidit in discipulos domini: accessit ad principem sacerdotum: et petijt ab eo epistolam in damasculum ad synagogas: ut si quos inueniret huiusmodi viros ac mulieres victos perduceret in hierusalem.

Et cum iter faceret: contigit ut appropinquaret damasco: et subito circumfulsit eum lux de celo: et cecidit iterum.

Andiuit vocem dicentem sibi. Saul. **S**au le saule quid me persequeris. **Q**ui dixit. **Q**uis es domine? **E**t ille. **E**go sum iesus quem tu persequeris. **B**onum est tibi contra stimulum calcitrare.

Ly. non vocatus: sed se ingerens voluntate nocendi inflammatus. **E**t petijt ab eo epistolam. ut eius auctoritate magis posset nocere fidelibus. **I**n damasculum ad synagogam. **L**y. ut ibi persequeret credentes sicut fecerat in hierusalem. **E**t si quis inueniret huiusmodi viros ac mulieres victos perduceret in hierusalem. **E**t cum iter faceret. **L**y. ut appropinquaret damasco. **E**t subito circumfulsit eum lux de celo. **L**y. si cut solet fieri in cho ruscatione et fulgure. **E**t cecidit in terram. **L**y. stupore et admiratione. **A**ndiuit vocem. **L**y. auditu corporis et mentis. **D**ixit sibi Saul. **L**y. haec duplicatio fit ad magis mouendum eius attentionem. **Q**uid me persequeris? **L**y. in membris meis: quod christum in propria persona: quia iam sedebat ad praesens dextra gloriose. **Q**ui dixit. **Q**uis es domine? **D**y. et ti. con. sti. calcitrare. id est potentiori te incorporeabiliter resistere.

In Conuersione sancti Pauli

Et tre. ac stu-
pes. *Ly. de cogni-
ta christi p̄tate: quē
sā non credebat in
cēlo regnare: s; ma-
gis vt falsum p̄be-
tam cum damnatē
esse.* **D**ixit:
Dñe: ad me vis
fa. q. d. ernūc para-
tus sū tibi in oibus
obedire. **E**t
dñs ad eū: Sur-
re. *et tibi di-
ti. qd te oportet fa.*
In hō ostendit chri-
stus qd vult vt vn⁹ hō
informet ab alio.
Uri au. illi
q. com. cū eo sta-
bāt stu. audi. q.
vocē. *s. pauli: non
autē christi: audie-
bant paulū dicēte:*
Quis es domine:
qd me vis facere?
Remi. autē
vi. q. nō videbant
aliquā personā ad
quam dirigeret ser-
monē: iō stabāt stu-
pefacti. **S**ur-
gūt saul. d. terra
ap̄t. ocl. ni. vi.
*Ly. s. visu corpali
videbat autem vi-
su mētalē: quia p̄m
doctores cōmunit
i illo triduo fuit ra-
ptus vsq; ad celū
tertiū. s.* **E**t nō
mādu. ne. bi. *Ly.
ra. sustentat illa vi-
sioe sicut et Moy-
ses. xl. dieb⁹ in mō-
te synai.* **E**rat
au. qui. dis. Da.
no Ana. *Ly. qui
d iudaismo ad fidē*

Et tremēs ac stupēs dixit: Bō-
mine quid me vis facere? *Et dō
min⁹ ad eū: Surge ingredere ci-
uitatē: et ibi dicet tibi qd te oportet
facere.* *Uiri autē illi q. comita-
bātur cū eo stabāt stupefacti: au-
diētes qdē vocē nēmīnē autē vi-
dētes.* Surrexit autē saul de ter-
ra: ap̄t. ocl. nihil videbat.
*Ad man⁹ autē illū trahētes intro-
dixerunt Damascū. Et erat ibi
trib⁹ dieb⁹ nō vidēs: et nō mādu-
cauit neq; bibit.* Erāt autē quidā
discipul⁹ Damasci noīe Anani-
as: et dixit ad illum in visu dñs:
Anania. *At ille ait: Ecce ego
dñe. Et dñs ad eū: Surge et va-
de i vicū q. vocat rect⁹: et quere i
domo iude saulū noīe tharsense
Ecce em̄ orat. Et audir̄ dñz Ana-
niā noīe intrōeuntē et iponētē sibi
man⁹ vt visū recipiat.* Rñdit at
Ananias. *Bōmē audiui a mul-
tis de viro hoc: quanta mala fe-
cerit scīs tuis in hierlm.* Et b. hz

christi cōuersus fu-
it: scientia et vita fa-
mosus. **E**t di-
xit ad il. i. vi. do.
Ana. At ille ait:
Ecce ego do. **E**t
do. ad eū. Sur. et
va. in vi. q. voc.
rec. et que. in do.
iude. *Ly. hospes
em̄ pauli iudas vo-
cabat.* **S**au-
no. thar. d. tharso
ouundum. **E**t
ce em̄ orat. est em̄
oro eleuatio mētis
ad deū: inq̄l. hugo
in d. ofone. fuerat
autē vsq; ad terciū
celum raptus: et ex
illo rapto egressus
deo gr̄as agebat.
Et vi. in reue-
latioe dñi. n. **E**t
rū Ana. noīe. ita
q. reuelatio fuit si-
bi facta: nō solū de
fona: s; etiā de p̄-
prio noīe. **E**t in-
tro. et ipo. si. ma-
n⁹ vt vi. re. *Ly. ra.*
Ite autē ipositio
erat ad curationē
corpale: sicut de be-
ato Laurentio legi-
t q. ponebat manus
sup̄ cecor. oculos et
illūiabat. **P** Rñ
dit autē Ana. *Ly.
se excusando: eo qd
saul⁹ erat famosus
i p̄secutōe credētū
i christū. q.* **D**ñe
audi. a mult. de
viro hoc quāta
mala sanctis tui-
is fecerit in hie-
rusalem. Et hic
habet potestātē

A a pñcipib⁹ sacer
doru alligā. rē.
Dixit autē ad eū
dñs: Uade: qm̄
vas electionis ē
mibi iste. i. spālī
vas electus gratie
r sciētie cōtentuū.
a **U**t por. no/
me me. hope r p/
dicatōe. b **U**t o/
rā gētib⁹ et regi.
r fil. isrl. ego em̄
ōndā illi. i. p effe
ctū. c **Q**uanta
opor. eū pati p
noie meo. q per
mīstas tribulatiōes
oporēt nos intra
re in regnū gloriā.
d **U**t ab. ana
nias. ad exequen
dū dñi mandati.
e **U**t introiuit
i domū: r impo
nēs rē. Et cōse
stim ce. ab ocul
ei⁹ tāq squamē.
v. i. macle albe r
dure: sic sunt squa
me pisciū: q causa
re fuerit in eo lumi
ne excessiuo ipz er
ecante. f **U**t vi
sū re. Et surgēs
ba. c. in noie Iesu
christi. g **U**t cū
acce. cibū cōfor
est. duplici cōfor
tatiōe. i. spū r corpe.
h **U**t fuit autē cū
disci. ā erant da
ma. p di. aliq: r
cōti. igres. syna.
pdi. iesū. qm̄ hic
est fili⁹ dei. statim
post baptismum. i
Ex illo patet q do
ctrinam euāgelicā

^{contenta in litteris}
prate a pñcipibus sacerdotū alli
^{credunt in te}
gandi oēs q inuocant nomē tuū.
^{aniam}
Dixit autē ad eum dñs: Uade
^{qz elegi eum ex speciali gratia}
qm̄ vas electiōis est mibi iste: ut
^{predicet}
poret nomē meū cōrā gētib⁹ r re
<sup>liter videat tribulatiōes r angustias quas susti
nebit ppter me.</sup>
gib⁹ et filiis isrl. Ego em̄ ostēdā
illi qntā oporteat eū p noie meo
pati. Et abiit ananias: r irōiuit
^{iude ubi erat saulus}
i domū: et iponēs ei manū dixit:
^{ad te.}
Saul frater: dñs iesus misit me
^{a hierusalē}
q apparuit tibi i via q veniebas:
<sup>recipias visum pditū. accipiedo baptismū in
quo dat grā spūsancti</sup>
vt videas r implearis spūscō. Et
pfectum cecidit ab ocul ei⁹ tāq
^{duricies quedā formata vt squame pisciū.}
squame: r visū r cepit. Et surgēs
^{ināduallit}
b baptizat⁹ est. Et cū accepit cibū
^{corporaliter}
cōfortatus est. Fuit autē cū discipulis qui erant da
^{constrans}
masci p dies aliquot. Et continuo ingressus in sy
^{iudeoz cōgregationē}
nagogas: predicabat iesum: qm̄ hic est filius dei.
^{attonit.} ^{iudei.} ^{pdicantē} ^{vnus ad aliū}
Stupebāt autē oēs q eū audiebāt: et dicebāt: Nō
^{psequebat.}
ne hic ē q expugnabat in hierlm eos q inuocabāt no
^{ppterea} ^{captiuos.}
mē istud: Et huc ad hoc venit: vt vinctos illos du
^{in hierusalem}
ceret ad pñcipes sacerdotū. Saul⁹ autē multo mā
^{pñcebat testificādo r pdicando christū. rōne r auctoritate}
gis cōualefcebat et cōfundēbat iudeos q habita
^s

nō habuit ab hoie/
sz a deo. i. **U**stu
pebant autē oēs
q eū au. de tā sub
ta mutatiōe: p quā
atrocissim⁹ fidei p/
secutor factus fue
rat pñcipissim⁹ ei⁹ p
dicatoz. k **U**t di
cebant: Nonne
hic ē q expugna
bat i hierlm eos
q inuocabāt no
mē istud: et huc
ad hoc venit rē.
Saul⁹ autē mul
to magis uale
scebat. i. pcedēs
sq de bono in me
l. i. **U**t cōfūde
bat iudeos qui
habitant da
masci: affirmās
qm̄ hic est chri
stus. v. i. i. qie
sus nazarenus est
vere christus in le
ge r pphetis pro
missus. Qd decla
rabit p scripturas
veteris testamētū:

Act. 14. v.

In festo Purificationis Marie virginis

Quas prius didicerat a galgaliele: et post
ea multo perfectius a deo illustrante.

Postilla

Nunciat uterque aduentus christi. scilicet in
carnem et in iudicium: et primo denū

ciat pri-
mo aduentus in carnem
cū dicit. a. **Ecce dicit dñs de⁹. i. pñ.**
b. **Ecce ego mit.**
c. an. meū. **Ly. i. io**
annē baptistā: qui
magis duxit in ter-
ris vitā angelicā
q̄ humanā. **De em**
hec sc̄pta itelligat
de iōāne baptistā:
hoc pñz vbi ch̄stus
dicit d iōāne: **Ecce**
d de q̄ sc̄ptū ē: **Ecce**
ego mit. an. meū.

Bar. II. b

c. **Et p̄pa. viā**
an. fa. mēa. i. ante
filiū: q̄ p̄dicatio et
baptisim⁹ iōānis fu-
erūt q̄dā p̄paratio
nes ad baptisim⁹ et
p̄dicationē ch̄sti.
d. **Et statim ve-**
ni. ad tē. san. su-
um. i. in hierlīm: q̄
ibi ch̄stus hodie
fuit oblat⁹ a m̄re et
receptus a symeo-
ne: et postmodum
ibi pluries p̄dica-
uit: et ibidez multa
miracula fecit.

e. **Dñs. quem**
v. q̄. i. quē vos de-
sideratis. f. **Et**
an. test. i. ch̄stus q̄
fuit nūci⁹ noui te.

g. **Quē vos vultis. videlicet iesus**
ch̄stus desideratus a sanctis patribus
et p̄phetis. **Secūdo denūciat hic aduen-**
tus ch̄sti in iudicium: cū dicit. b. **Ecce**
venit dicit dñs exercituum. **Ly. i. ve-**
niet certitudinaliter ad iudicium. i. **Et**

quis poterit cogitare diē aduentus
ei⁹. q. d. nullus. unde. **De die illa et hora mat. 24.**

nemo scit: neq̄ angeli celoꝝ/ nisi sol⁹ p̄a-
ter. **Et quis stabit. id est poterit stare.**
l. **Ad vidē. eū. Ly. q̄ sicut p̄mus ad-**

uentus fuit i humili-
tate et m̄asuetudine
ita et sc̄d⁹ erit i po-
tentia et errore.

m. **Ipse em̄ q̄st**
ignis conflās et
q̄st herba fullo-
nū. **Ista referunt**
ad p̄mū et ad secū-
dū aduentū. **Et em̄**
dicit: **Ipse em̄ q̄st**
ignis conflās: ad se-
cundū aduentū p̄-
net: et q̄st herba ful-
lonū: ad p̄mū. **Ista**
herba fullonū qua
venit fullones ad
purificandū vestes/
et faciendū eas niti-
das: m̄ti⁹ et suauit⁹

lauat sordes p̄ano
et ignis aut cū ma-
gna violentia pur-
gat metallū: sic i p̄-
mo aduentū ch̄sti
cū magna mansue-
tudine et q̄dā suauit⁹
tate p̄nitētē pur-
gavit peccatores: i se-
cundo aduentū pur-
gabit per ignem.

n. **Et sedebit. i.**
i iudicio. o. **Et o-**
flās et emū. argē-
tū. q̄ sicut argētū
p̄stat i igne ut pur-
get: emūdātū aut i
thesauros reponi-

tur: sic fiet i diē iudicii: nā i igne purgabū-
tur electi: q̄ nōdū plene sūt purgati in pur-
gatorio: q̄tenus purgati trāseāt i thesau-
ros dñi: ut sint ibi quasi aurū et argētū.
p. **Et purgabit filios leui. De le-**
ui hic itelligit sacerdotalē dignitas: pur-

asserens
b. **ant damasci: affirmās quoniā**

i. iesus. i. in lege. p̄missus.
hic est ch̄stus.

In festo purificationis sancte
marie vir. **Malach. III. a. in pñ.**

Nunc dicit dñs
de⁹: **Ecce ego mitto**

i. iōāne baptistā. i. p̄dicato-
rē. angelū meū: et p̄pā-
rabit viā ante faciem meā: et sta-
tim veiet ad tēplū sc̄m suū dñs.

tor quē vos queritis: et angelus
testamēti quē vos vultis. **Ecce ve-**

nit dicit dñs exercituum. **Et quis**

poterit cogitare diē aduentus

eius: et quis stabit ad videndum

eū: **Ipse em̄ q̄st ignis conflās: et m-**

quasi herba fullonū. **Et sedebit**

conflās et emūdans argentū: et p-

tur: sic fiet i diē iudicii: nā i igne purgabū-

tur electi: q̄ nōdū plene sūt purgati in pur-

gatorio: q̄tenus purgati trāseāt i thesau-

ros dñi: ut sint ibi quasi aurū et argētū.

p. **Et purgabit filios leui. De le-**

ui hic itelligit sacerdotalē dignitas: pur-